

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W WOLSZTYNIE**

**STAN SANITARNY
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU WOLSZTYŃSKIEGO W 2014 ROKU**

LUTY 2015

Spis treści.....	str. 1
1.Charakterystyka powiatu.....	str.3
1.1 Położenie geograficzne	str.3
1.2. Sytuacja demograficzna	str.3
2.Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka	str.4
2.1. Obiekty komunalne.....	str.4
2.1.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze	str.4
2.1.2. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne.....	str.6
2.1.3. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej.....	str.8
2.1.3.1. Lecznictwo zamknięte.....	str.9
2.1.3.2. Lecznictwo otwarte.....	str.9
2.1.3.3. Domy Pomocy Społecznej	str.10
2.1.3.4. Ustępy publiczne i ogólnodostępne.....	str.11
2.1.3.5. Hotele, Motele, Pensjonaty.....	str.11
2.1.3.6. Obiekty wczasowo-turystyczne.....	str.12
2.1.3.7. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług.....	str.12
2.1.3.8. Dworce autobusowe.....	str.13
2.1.3.9. Dworce i stacje kolejowe.....	str.13
2.1.3.10. Inne obiekty użyteczności publicznej.....	str.13
2.1.3.11. Transport.....	str.14
2.2. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnieniowych.....	str.15
2.2.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych.....	str.17
2.2.2. Wnioski.....	str.18
2.3. Higiena środowiska pracy.....	str.19
2.3.1. Czynniki rakotwórcze.....	str.20
2.3.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny.....	str.20
2.3.3. Szkodliwe czynniki biologiczne.....	str.20
2.3.4. Choroby zawodowe.....	str.21
2.4. Obiekty nauczania i wychowania.....	str.22
3. Sytuacja epidemiologiczna.....	str.29
3.1. Zakażenia i zatrucia pokarmowe.....	str.29
3.2. Gruźlica.....	str.29

3.3. Wirusowe zapalenie wątroby.....	str.30
3.4. Choroby zakaźne wieku dziecięcego.....	str.30
3.5. Grypa.....	str.30
3.6. Neuroinfekcje.....	str.31
3.7. Inne choroby zakaźne.....	str.31
3.8. Zapobieganie wściekliznie.....	str.31
3.9. Szczepienia ochronne.....	str.31
4. Działalność oświatowo-zdrowotna.....	str.32
4.1. Działania ogólnopolskie.....	str.33
4.1.1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę”.....	str.33
4.1.2. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce...str.34	
4.1.2.1. Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”.....	str.35
4.1.2.2. Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”.....	str.37
4.1.2.3. Program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”.....	str.38
4.1.2.4. Światowy Dzień bez Tytoniu.....	str.39
4.1.3. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałaniu uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.....	str.41
4.1.4. Profilaktyka HIV/AIDS.....	str.43
4.2. Działania wojewódzkie.....	str.45
4.2.1. Program „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”.....	str.45
4.2.2. Projekt „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”.....	str.46
4.3. Inne działania realizowane w 2014 r.....	str.47
4.4 Współpraca z innymi instytucjami.....	str.48
5. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	str.49
6. Podsumowanie.....	str.50

1. Charakterystyka powiatu

1.1. Położenie geograficzne

Powiat wolsztyński leży w południowo-zachodniej części Wielkopolski i jest powiatem zewnętrznym. Zajmuje 680 km² co stanowi 2,4% powierzchni województwa wielkopolskiego.

Sąsiaduje z 7 powiatami.

Są to 4 powiaty województwa wielkopolskiego:

- nowotomyski
- grodziski
- kościański
- leszczyński

oraz 3 powiaty województwa lubuskiego:

- wschowski
- nowosolski
- zielonogórski

1.2. Sytuacja demograficzna

Powiat zamieszkuje 56 346 osób.

Powiat wolsztyński składa się z 3 gmin:

- Wolsztyn-gmina miejsko-wiejska, największa o powierzchni 249,64 km²
- Przemęt-gmina wiejska o powierzchni 225,33 km²
- Siedlec-gmina wiejska o powierzchni 205,06 km²

Liczba ludności w poszczególnych gminach

Gmina	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
WOLSZTYN	29769	15178	14591
PRZEMĘT	14056	7000	7056
SIEDLEC	12521	6361	6160
RAZEM	56346	28539	27807

Liczba mieszkańców w powiecie nieznacznie wzrosła w stosunku do 2013 roku i nadal liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn.

Przeważająca część mieszkańców zamieszkuje na terenach wiejskich – 43 276 osoby, co stanowi 76,8 % ogółu ludności

2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka

2.1. Obiekty komunalne

2.1.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze.

W 2014 roku obiekty wodne podzielono na obiekty objęte monitoringiem / wodociągi: miejskie, wiejskie i zakładowe/ oraz obiekty objęte nadzorem / wodociągi lokalne i inne studnie/.

Liczbę kontroli w obiektach wodnych w roku 2014 przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

Nadzór nad obiektami wodnymi

NAZWA OBIEKTU	LICZBA OBIEKTÓW NADZOROWANYCH	LICZBA PRZEPROWADZONYCH KONTROLI
1. wodociągi objęte monitoringiem		
- o wydajności < 100 m ³ /d	3	3
- o wydajności od 100 do 1000 m ³ /d	9 (było 8)	9
- o wydajności od 1000 do 10000 m ³ /d	1 (były 2)	1
2. wodociągi objęte nadzorem sanitarnym		
- studnie publiczne	0	0
- inne studnie	1	1
- wodociągi lokalne	9 (było 11)	9

Wodociągi o wydajności 1000-10000 m³/d.

W 2014 roku kontrolą objęto 1 wodociąg miejski w Wolsztynie. W stosunku do roku 2013 ilość wodociągów uległa zmianie. Wodociąg wiejski Siedlec zmienił grupę produkcji na 100-1000 m³/d. Stan sanitarno-techniczny ujęcia wody oraz stacji uzdatniania we Wroniawach dobry. Z wodociągu miejskiego Wolsztyn pobrano łącznie 26 prób wody. Woda przydatna do spożycia pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym.

Wodociągi o wydajności 100-1000 m³/d.

Nadzorem objęto 9 wodociągów- w 2013 r. było 8. Woda z wodociągu wiejskiego Siedlec nie odpowiada wymaganiom ze względu na przekroczenia manganu. Została wydana decyzja na warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia, w której producent wody został zobowiązany doprowadzić jakość wody pod względem chemicznym do wymagań określonych w załączniku nr 3 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 ze zm.) w terminie do dnia 15 marca 2015.

Pozostałe wodociągi podają wodę przydatną do spożycia pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym. Łącznie pobrano 54 próby. Stan sanitarny ujęć wody oraz stacji uzdatniania nie budzi zastrzeżeń.

Wodociągi o wydajności <100 m³/d.

Nadzorem zostały objęte 3 wodociągi produkujące mniej wody niż 100 m³/d. W roku 2014 ilość wodociągów nie uległa zmianie. Podają one wodę przydatną do spożycia pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym. Łącznie pobrano 10 prób. Stan sanitarny ujęć wody oraz stacji uzdatniania nie budzi zastrzeżeń.

Wodociągi lokalne, studnie publiczne, inne studnie

Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny wodociągów lokalnych oraz innych studni na terenie powiatu nie budził zastrzeżeń. W 2014 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wolsztynie nadzorem obejmowała 10 (było 12) obiektów (wodociąg lokalny Wieleń – Ośrodek Wypoczynkowy „Krokus” został podłączony do wodociągu gminnego w Wieleniu, drugi wodociąg lokalny Wieleń – sklep został zlikwidowany). Woda w nadzorowanych obiektach była stabilna pod względem bakteriologicznym i chemicznym. Stan sanitarny ujęć wody nie budził zastrzeżeń.

Ogółem we wszystkich obiektach wodnych podających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi przeprowadzono 23 kontrole, łącznie pobrano 100 prób wody (w tym 64 próby w ramach monitoringu kontrolnego, 15 prób w ramach monitoringu przeglądowego oraz 21 prób z nadzoru).

2.1.2. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne

Ocena sanitarna wód powierzchniowych (miejsca wykorzystywane do kąpeli)

Na terenie powiatu wolsztyńskiego nie było kąpielisk. Zorganizowano jedynie 7 miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Organizatorzy tych miejsc ustalili z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym harmonogram pobierania próbek wody. Próby zostały pobrane przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego oraz 1 raz w trakcie jego trwania. Woda z miejsc wykorzystywanych do kąpeli w trakcie sezonu kąpieliskowego była przydatna do kąpeli. Wydano stosowne komunikaty i umieszczono na stronie internetowej.

W trakcie sezonu letniego przeprowadzono 7 kontroli stanu sanitarnego miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Stan sanitarny plaż w dniu kontroli nie budził poważniejszych zastrzeżeń.

Ocena sanitarna basenów kąpielowych

Na terenie powiatu wolsztyńskiego nadzorem objętych jest 5 basenów - 2 odkryte i 3 kryte. Basen odkryty zlokalizowany na terenie ośrodka Dydaktyczno-Sportowego AWF Wrocław w Olejnicy, napełniany jest wodą wodociągową z wodociągu wiejskiego Sączkowo w obiegu zamkniętym. Obiekt utrzymany jest w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 9 prób wody. Jakość wody w niecce basenu na początku lipca nie odpowiadała wymaganiom bakteriologicznym. Po przeprowadzonej dezynfekcji woda uległa poprawie.

Basen odkryty w Buczu, napełniany jest wodą wodociągową z wodociągu wiejskiego Poświętno. Utrzymany jest w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Teren utrzymany czysto. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 8 prób wody.

Basen kryty w Karpicku znajduje się na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „U Karola”. Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 6 prób wody. Jakość wody w basenie była stabilna pod względem bakteriologicznym.

Basen rehabilitacyjny kryty zlokalizowany jest na terenie Szkoły Podstawowej Nr 4 w Wolsztynie. Stan sanitarno-higieniczny obiektu-dobry. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 24 próby.

Basen był wyłączony z eksploatacji od 1.08.2014 r. do 31.08.2014 r. - przerwa wakacyjna (wymiana wody, czyszczenie niecek basenowych, filtrów, generalne sprzątanie hali basenowej).

Kryta Pływalnia w Wolsztynie przy ulicy Komorowskiej utrzymana jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Hala basenowa z nieckami basenowymi, zapleczem sanitarnym oraz pomieszczeniami towarzyszącymi utrzymana czysto.

Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 86 prób. W okresie od 23.08.2014 r. do 07.09.2014 r. pływalnia była nieczynna – przerwa techniczna (wymiana wody, czyszczenie niecek basenowych, filtrów, generalne sprzątanie hali basenowej, sauny i pomieszczeń towarzyszących, przegląd zjeżdżalni przez profesjonalną firmę).

Łącznie w 2014 roku przeprowadzono 5 kontroli ww. obiektów, pobrano 133 prób bakteriologicznych wody do badań laboratoryjnych.

2.1.3. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Liczbę obiektów i liczbę przeprowadzonych kontroli za rok 2014 przedstawia tabela:

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Nazwa obiektu	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba przeprowadzonych kontroli
Zakłady Opieki Zdrowotnej	32 (były 33)	70
Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i lekarzy dentyków	80 (było 77)	77
Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki pielęgniarów i położnych	14	12
Inne obiekty świadczące usługi medyczne nie będące ZOZ-ami	6	6
Ustępy publiczne i ogólnodostępne	25 (było 26)	18
Domy Pomocy Społecznej	2 (były 3)	2
Hotele, Motele, Pensjonaty	13	13
Obiekty wczasowo-turystyczne	30	29
Zakłady fryzjerskie, fryzjersko-kosmetyczne, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej	83 (były 73)	46
Dworce autobusowe	0 (był 1)	0
Dworce i stacje kolejowe	1 (były 2)	1
Inne obiekty użyteczności publicznej	93	50
Transport	-	14

2.1.3.1. Lecznictwo zamknięte

Na terenie działania PSSE w Wolsztynie znajduje się 1 oddział szpitalny w Siekowie. W stosunku do roku 2013 funkcjonalność placówki nie uległa zmianie.

Nieprawidłowości dot. stanu technicznego obiektu zostały ujęte w programie dostosowawczym szpitala w Kościanie, zatwierdzonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (decyzja z dnia 24 stycznia 2012 r.).

Oddział szpitalny zlokalizowany jest w obiekcie zabytkowym na terenie parku, co utrudnia dostosowanie budynku do wymagań rozporządzenia.

Do oddziału przyjmowani są tylko pacjenci z lekkimi stanami depresyjnymi, lękowymi oraz nerwicami. Jest to oddział bez części dozorowanej – oddział otwarty.

Obiekt zaopatrywany w wodę z wodociągu wiejskiego Sączkowo – dobrej jakości. Gospodarka odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi prawidłowa. Ścieki odprowadzane do bezodpływowego zbiornika.

Uchybienia dot. stanu sanitarnego pomieszczeń szpitala, a stwierdzone podczas kontroli w dniu 19 marca 2014 r., zostały wykonane w całości zgodnie z uzgodnionym terminem.

Czystość bieżąca pomieszczeń i sprzętu zachowana. Drobne prace malarskie i remontowe prowadzone są na bieżąco.

Oddział zlokalizowany w parku o dużej powierzchni (drzewa, krzewy, staw rybny, ścieżki, miejsca wypoczynku itd.). Teren utrzymany czysto. Stan sanitarno-higieniczny obiektu nie budzi zastrzeżeń.

2.1.3.2.Lecznictwo otwarte

Nadzorem sanitarnym objęto ogółem 131 obiektów wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym praktyki zawodowe:

- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej – 1,
- podmioty wykonujące działalność leczniczą, ambulatoria – 30 (zlikwidowano 1),
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz inne obiekty świadczące usługi medyczne nie będące ZOZ-ami – 86 (były 83),
- indywidualne praktyki pielęgniarek i położnych – 14.

Przeprowadzono 70 kontroli obiektów wykonujących działalność leczniczą, 77 kontroli gabinetów indywidualnych i 14 gabinetów praktyk pielęgniarek i położnych. Nałożono 1 mandat na sumę 400,00 zł. Liczba wydanych decyzji – 5 (opinie sanitarne). Liczba pism z art. 30 o PIS – 0

Na podstawie kontroli przeprowadzonych w roku 2014 w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu wolsztyńskiego stwierdzono, że program dostosowawczy był realizowany w 2 zakładach. Z uwagi na brak środków finansowych, w pozostałych placówkach objętych nadzorem prowadzone były jedynie drobne prace malarskie i remontowe, wymieniono niezbędny sprzęt i wyposażenie w niektórych pomieszczeniach.

Stan sanitarno-higieniczny pozostałych obiektów nie budzi zastrzeżeń. Każda placówka ma opracowane i wdrożone procedury: higienicznego mycia rąk, mycia i dezynfekcji urządzeń i sprzętu medycznego, postępowania po ekspozycji, sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń. Odpady komunalne, medyczne niebezpieczne i nieczystości płynne składowane i odprowadzane prawidłowo. Obiekty zaopatrywane w wodę do picia dobrej jakości.

2.1.3.3. Domy Pomocy Społecznej

W roku 2014 na terenie powiatu objęto nadzorem 2 Domy Pomocy Społecznej. W stosunku do roku 2013 liczba placówek uległa zmianie.

W związku z wykreśleniem przez Wojewodę Wielkopolskiego z rejestru domów pomocy społecznej Domu w Siedlcu oraz zgodnie z uchwałą Rady Gminy w Siedlcu z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie Domu Pomocy Społecznej w Siedlcu z dniem 31 maja 2014 r. ww. Dom został zamknięty. Znajdujący się w nim mieszkańcy zostali umieszczeni w placówkach na terenie województwa wielkopolskiego.

Obiekty zaopatrywane w wodę dobrej jakości. Odpady komunalne i niebezpieczne składowane prawidłowo, nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji.

Placówki spełniają standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 217, poz. 1837).

2.1.3.4. Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Liczba obiektów – 5 + 4 kontenerowe + 16 ogólnodostępnych, liczba przeprowadzonych kontroli – 18.

Stan sanitarno – techniczny kontrolowanych obiektów dobry. W stosunku do roku 2013 liczba ustępów uległa zmianie.

Toaleta na dworcu PKP po jego zlikwidowaniu przekształciła się w toaletę publiczną, natomiast po likwidacji dworca PKS toaletę zlikwidowano.

Ustępy publiczne to: dwa ustępy tymczasowe skanalizowane i wyposażone w wodę bieżącą zimną, 2 pozostałe tymczasowe nieskanalizowane.

Obiekty na terenie miasta posiadają wodę bieżącą zimną i ciepłą, są skanalizowane i sprawowany jest stały nadzór. Szalety oraz otoczenie utrzymane w należyтым porządku i czystości. Ściany i podłogi zmywalne wyłożone glazurą ceramiczną. Zapas środków dezynfekcyjnych wystarczający. Cztery ubikacje kontenerowe i jedna stała; skanalizowane czynne tylko w okresie letnim.

Ustępy ogólnodostępne to: ustępy wykorzystywane dla potrzeb mieszkańców, turystów, ludzi korzystających z parkingów miejskich oraz osób biorących udział w obrzędach chowania zmarłych. Pozostałe toalety objęte kontrolą zlokalizowane są w obiektach użyteczności publicznej dla klientów i interesantów.

2.1.3.5.Hotele, Motele, Pensjonaty

Liczba obiektów – 13, liczba przeprowadzonych kontroli – 13 Decyzji nie wystawiano. W stosunku do roku 2013 liczba placówek nie uległa zmianie. Objęte nadzorem obiekty zaopatrywane w wodę dobrej jakości. Nieczystości stałe i płynne składowane i odprowadzane prawidłowo.

Pokoje utrzymane w należyтым stanie sanitarnym. Wyposażone w podstawowy sprzęt i meble. Przy każdym znajdują się łazienki ze ścianami i podłogami wyłożonymi glazurą ceramiczną. Bielizna pościelowa prana poza zakładami, w 4 obiektach prana we własnej pralni. Bielizna brudna i czysta składowana prawidłowo. Środki czystości i dezynfekcyjne w wystarczającej ilości, przechowywane wraz ze sprzętem w składziku porządkowym.

W kontrolowanych obiektach zlokalizowane są oprócz sal konferencyjnych, audiowizualnych, lokale gastronomiczne (restauracje, puby), zakłady odnowy biologicznej (jacuzzi, sauna, siłownia, basen) oraz kręgielnie (bowling) czy stadion sportowy.

Drobne prace malarskie, remontowe, naprawcze i modernizacyjne prowadzone są na bieżąco. Placówki korzystają z wody dobrej jakości. Poinformowano właścicieli i dyrektorów hoteli o obowiązku dbania o odpowiednią jakość zdrowotną wody ciepłej w instalacji wewnętrznej placówek. Teren wokół obiektów utrzymany czysto.

2.1.3.6. Obiekty wczasowo – turystyczne

Liczba obiektów – 30 (zlikwidowano 1, powstał 1), liczba obiektów skontrolowanych – 29. Liczba mandatów – 2 (150,00 zł). W stosunku do roku 2013 liczba placówek nie uległa zmianie (powstał ośrodek wypoczynkowy „Rusałka” w Rudnie, zlikwidowano Gospodarstwo Agroturystyczne w Mariankowie). Jeden obiekt nie został skontrolowany, ponieważ był nieczynny (działalność zawieszono w związku ze złym stanem technicznym budynku – uszkodzenie konstrukcji budynku po powaleniu drzew po burzy).

W roku sprawozdawczym zły stan sanitarny stwierdzono podczas kontroli w 2 ośrodkach wypoczynkowych.

Za stwierdzone uchybienia osoby odpowiedzialne zostały ukarane mandatami karnymi na sumę 150,00 zł. (100,00 zł i 50,00 zł) i zobowiązane do usunięcia nieprawidłowości w terminie natychmiastowym. Stan sanitarny pozostałych obiektów nie budzi zastrzeżeń.

Obiekty zaopatrywane w wodę bieżącą ciepłą i zimną, nieczystości płynne odprowadzane do sieci kanalizacyjnej lub zbiornika bezodpływowego. Odpady komunalne składowane w kontenerze, a następnie odbierane przez specjalistyczną firmę. Zespoły higieniczno-sanitarne zlokalizowane przy jednostkach mieszkalnych, a dla wczasowiczów korzystających z kempingów bez łazienek udostępnione są zespoły higieniczno-sanitarne ogólnodostępne. Nie stwierdzono obecności owadów i gryzoni. Pokoje mieszkalne, sanitariaty oraz teren - utrzymane czysto.

2.1.3.7. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług

Liczba obiektów – 83 były 73 (zlikwidowano 1, powstał 11), liczba przeprowadzonych kontroli – 46. Liczba mandatów – 1 (50,00 zł)

W roku sprawozdawczym w jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowo prowadzoną sterylizację narzędzi kosmetycznych (mimo podpisanej umowy, brak dokumentów świadczących o przekazywaniu narzędzi do sterylizacji – narzędzia nie są pakietowane). Za stwierdzone nieprawidłowości osoba odpowiedzialna ukarana została mandatem karnym w wysokości 50,00 zł. i zobowiązana do usunięcia uchybień. Stan sanitarny pozostałych obiektów nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

Gospodarka odpadami, procesy dezynfekcji, sterylizacji, dobór środków myjących i dezynfekcyjnych prowadzone prawidłowo. Otoczenie zakładów utrzymane czysto.

2.1.3.8.Dworce autobusowe

Liczba obiektów – 0 był 1, liczba przeprowadzonych kontroli, rekontroli – 0. W roku sprawozdawczym liczba obiektów uległa zmianie. W roku 2014 dworzec PKS w Wolsztynie został zlikwidowany. Budynek dworca wraz ze stanowiskami odjazdu autobusów został sprzedany osobom prywatnym. Aktualnie autobusy zatrzymują się na wydzielonej zatoczce przy ulicy Dworcowej.

2.1.3.9.Dworce i stacje kolejowe

Liczba obiektów – 1 były 2, liczba przeprowadzonych kontroli, rekontroli – 1. Decyzji nie wystawiono. W stosunku do roku 2013 liczba obiektów uległa zmianie. Dworzec PKP w Wolsztynie został sprzedany osobom prywatnym. Aktualnie w budynku mieści się kasa biletowa oraz toaleta, która przekształciła się w szalet publiczny (nadzorowany, czynny w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰). Nieczystości stałe składowane w koszach na peronach – opróżniane codziennie przez personel kolei.

Stacja kolejowa w Tuchorzy składa się z peronu oraz poczekalni. W roku bieżącym pomalowano ściany i sufit w poczekalni, wymieniono ławki, uporządkowano i zagospodarowano zielenią peron, wybialkowano płot oraz krawędź peronu, ustawiono kosze na odpadki. Stan sanitarny nie budzi zastrzeżeń

2.1.3.10.Inne obiekty użyteczności publicznej

Liczba obiektów – 93 (apteki, domy kultury, cmentarze, zakłady pralnicze, pogrzebowe, magiel, stacje paliw, przystanki PKS, parkingi, targowiska, stadiony, tereny rekreacyjne). Liczba obiektów skontrolowanych – 50, liczba przeprowadzonych kontroli – 50. Decyzji nie wystawiono.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów użyteczności publicznej jest zadawalający. Właściciele obiektów oraz terenów objętych kontrolą sukcesywnie podnoszą standard zakładów przeprowadzając modernizację i bieżące remonty.

W roku 2014 zakończono I etap przebudowy stadionu (wymieniono bieżnię z mineralnej na tartanową, siedziska ławek rezerwowych, ogrodzenie stadionu, oświetlenie stadionu, klatkę do rzutu młotem, skocznię do skoku w dal, kostkę brukową przy korcie oraz zainstalowano urządzenie do automatycznego podlewania kortu).

W bieżącym roku kontroli Wolsztyńskiego Domu Kultury nie przeprowadzono. W odpowiedzi na pismo z art. 30 o PIS z dnia 5 grudnia 2013 r. dyrektor przesłał informację, że modernizacja sali widowiskowej, pomieszczeń towarzyszących i sanitariatów zostanie przeprowadzona w latach 2014/2015. Kontrolę ww. obiektu zaplanowano na rok 2015.

Gospodarka wodno-ściekowa w objętych kontrolą placówkach oraz gospodarowanie odpadami prawidłowe. Teren wokół obiektów utrzymany czysto.

2.1.3.11.Transport

Liczba skontrolowanych pojazdów, ogółem – 14

Liczba skontrolowanych autobusów komunikacji publicznej – 6

Liczba samochodów do przewozu zwłok i szczątków - 7

Liczba samochodów do przewozu bielizny - 1

Stan sanitarny kontrolowanych pojazdów nie budził zastrzeżeń. W 2014 roku na 2 nowo zakupione samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich zostały wydane opinie sanitarne.

2.2. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych

W czasie okresu sprawozdawczego nadzorem objęto **703** obiekty, z czego najliczniejszą grupę stanowiły:

- sklepy spożywcze – 231,
- zakłady małej gastronomii – 85,
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego – 65,
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (restauracje, bary) – 46,
- inne obiekty obrotu żywnością – 46,
- inne wytwórnie żywności - 33
- środki transportu – 107
- magazyny hurtowe – 21
- obiekty ruchome i tymczasowe - 19
- piekarnie – 12
- ciastkarnie – 10
- przetwórnie owocowo-warzywne i grzybowe – 6
- automaty do lodów - 6
- zakłady garmazeryjne - 3
- kioski spożywcze - 3

Rodzaj obiektów	2013 r.	2014 r.
Zakłady produkcji żywności	39	72
Zakłady obrotu żywnością	312	320
Restauracje	49	46
Zakłady małej gastronomii	83	85
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	61	65
Środki transportu żywności	37	107
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	9	8
Miejsca obrotu kosmetykami	3	3

W **2014 r.** przeprowadzono **732** kontrole i rekontrole, na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono **309** obiektów z czego ocenę negatywną otrzymały **3** obiekty. W okresie sprawozdawczym wydano ogółem **559** decyzji:

- 37 decyzji administracyjno-represyjnych,
- 5 decyzji zmieniających termin wykonania,
- 120 decyzji o zatwierdzeniu i wpisie do rejestru obiektów,
- 44 decyzji o wykreślenie obiektu z rejestru,
- 25 decyzji o dokonaniu zmian w rejestrze,
- 1 decyzje o warunkowym zatwierdzeniu obiektu,
- 327 decyzji płatniczych.

Nie wydano decyzji o unieruchomieniu lub przerwaniu produkcji.

Za stwierdzone uchybienia nałożono 60 mandatów na kwotę 9200 zł.

Wniosków do sądu nie kierowano.

	2013 r.	2014 r.
Ilość kontroli i rekontroli	727	732
Ilość sklasyfikowanych	311	309
w tym ocena negatywna	4	3
Ilość wydanych decyzji	603	559
w tym o unieruchomieniu lub wstrzymaniu produkcji	-	-
Ilość nałożonych mandatów	69	60
Suma nałożonych mandatów	10140	9200

Najczęściej stwierdzane uchybienia:

- nieprawidłowy stan techniczny części pomieszczeń obiektu,
- brak skutecznego zabezpieczenia przed szkodnikami,
- nieprawidłowy stan techniczny urządzeń, sprzętu i składników wyposażenia, które stykają się z żywnością,
- brak aktualnych zaświadczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- niewłaściwa jakość surowców i składników,

- nieprawidłowe magazynowanie surowców i składników,
- brak skutecznej ochrony przed zanieczyszczeniami wewnętrznymi,
- brak skutecznego postępowania w celu zapewnienia skutecznej ochrony zakładu przed szkodnikami,
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego środków spożywczych łatwo psujących się,
- brak segregacji żywności,
- brak aktualnych zapisów Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej,
- brak opracowania, wdrożenia i stosowania procedur zabezpieczenia i wycofania z obrotu partii żywności nieodpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej,
- brak prowadzonej dokumentacji umożliwiającej zidentyfikowanie dostawcy żywności,
- brak rejestracji przebiegu procesów produkcyjnych,
- brak przechowywania dokumentów dotyczących przebiegu procesów produkcyjnych,
- brak czystości i porządku na stanowiskach pracy.

W okresie sprawozdawczym współpracowano z następującymi jednostkami:

- Inspekcja Weterynaryjna
- Straż Miejska
- Policja

2.2.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

Do badań laboratoryjnych pobrano **99** prób (zdyskwalifikowano 15), w tym:

- **87** prób planowanych:
  - **54** mikrobiologiczne (**37** - urzędowe i **17** - urzędowe + monitoring),
  - **30** fizyko-chemicznych (**15** - urzędowe, **5** - monitoring, **10** - urzędowa+monitoring),
- **15** prób pozaplanowych
  - **3** próby kosmetyków,
  - **11** prób, w związku z kontrolą graniczną – import Maroko,
  - **1** próba, w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego.

Próbki badano w ramach urzędowej kontroli, monitoringu oraz urzędowej kontroli i monitoringu w zakresie zanieczyszczeń chemicznych i mikrobiologicznych. Produkty pobrane do badań w ramach urzędowej kontroli żywności, poza głównym kierunkiem badań,

poddano również ocenie organoleptycznej oraz znakowaniu. Dyskwalifikacji uległo **15** prób mikrobiologicznych ze względu na nieprawidłowe oznakowanie.

Do badań fizyko-chemicznych pobrano **24** próby krajowe oraz **6** prób z importu, były to przedmioty użytku.

2.2.2. Wnioski

W celu zwiększenia bezpieczeństwa sanitarnego w roku 2015 należy:

- egzekwować od przedsiębiorców stosowanie i utrzymanie zasad systemu HACCP, ponieważ system często jest wdrożony, ale nie jest stosowany w praktyce,
- objąć szczególnym nadzorem obiekty o złym stanie sanitarnym, ponieważ nadal w kontrolowanych obiektach żywnościowo-żywnościowych stwierdza się szereg nieprawidłowości stanowiących naruszenie przepisów prawa. W związku z powyższym istnieje konieczność egzekwowania od przedsiębiorców poprawy sytuacji w powyższym zakresie, w oparciu o obowiązujące prawo,
- zwracać szczególną uwagę na skuteczność przeprowadzania zabiegów dezynfekcji urządzeń, sprzętu i pomieszczeń,
- nadzorować zakłady żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego które są potencjalnym źródłem zatruc pokarmowych,
- zwiększyć nadzoru nad obiektami ruchomymi i tymczasowymi,
- kontrolować sposób żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,
- kontrolować środki transportu żywności szczególnie transport nietrwałych lub nieopakowanych środków spożywczych,
- kontrolować oznakowanie środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementów diety, produktów modyfikowanych genetycznie.

2.3. Higiena środowiska pracy

W roku 2014 skontrolowano 111 zakładów zatrudniających 5842 pracowników.

Przeprowadzono 130 kontroli w tym:

- w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami- 71 kontroli,
- w zakresie substancji, preparatów lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy - 11 kontroli,
- w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 23 kontrole,
- w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 - 2 kontrole,
- w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi - 44 kontrole,
- w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi - 2 kontrole

W wyniku przeprowadzonych kontroli Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie wydał ogółem 25 decyzji administracyjnych dot. stwierdzonych podczas kontroli uchybień w zakresie:

- oceny ryzyka zawodowego - 4 nakazy,
- złego stanu higieniczno- sanitarnego zakładu -1 nakaz,
- pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy - 12 nakazów,
- prawidłowego stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin -11 nakazów.
- czynników rakotwórczych i mutagennych w środowisku pracy -1 nakaz,
- substancji chemicznych i ich mieszanin - 11 nakazów.

Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy wynosi, w zakresie narażenia na:

- NDN hałasu - 666 osób (w 21 zakładach),
- pyły - 2 osoby (w 1 zakładzie).

2.3.1. Czynniki rakotwórcze

Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, sklasyfikowane jako rakotwórcze występują na terenie powiatu wolsztyńskiego w 19 zakładach. Wg zebranych informacji w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym zatrudnionych jest 166 pracowników. Procesy technologiczne i prace, w których dochodzi do kontaktu z czynnikiem o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy to:

- procesy obróbki drewna twardego (pyły drewna twardego),
- substancje chemiczne (azbest, benzen, składniki impregnatów - chrom VI).

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 9 kontroli.

Na stanowiskach pracy, dla których ustalone są NDS czynnika o działaniu rakotwórczym prowadzi się monitoring stężeń tych czynników, w terminach określonych rozporządzeniem w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy.

2.3.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W zakresie nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono ogółem 71 kontroli.

Powyższe kontrole dotyczyły m.in. prawidłowego oznakowania i magazynowania substancji i preparatów chemicznych, posiadania odpowiednich kart charakterystyki oraz sporządzonych na ich podstawie odpowiednich instrukcji bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych, jak również dostosowania warunków pracy do wymagań określonych w kartach charakterystyki. Nie rejestrowano producentów, importerów oraz tzw. dalszych użytkowników (formulatorów) substancji i mieszanin chemicznych.

W zakresie produktów biobójczych przeprowadzono 44 kontrole w podmiotach zajmujących stosowaniem ww. produktów w działalności zawodowej.

2.3.3. Szkodliwe czynniki biologiczne

W zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 23 kontrole zakładów, w których zatrudnionych było 333 pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczone: do grupy 2 – 333 pracowników, do grupy 3 – 160 pracowników. Narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 4 grupy nie stwierdzono.

2.3.4. Choroby zawodowe

W roku 2014 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie prowadził postępowanie administracyjne dot. chorób zawodowych na podstawie orzeczeń lekarskich uprawnionych instytucji. W wyniku przeprowadzonego postępowania wydano:

- 3 decyzje o braku stwierdzeniu choroby zawodowej (dot. przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy i przewlekłej choroby układu ruchu wywołanej sposobem wykonywania pracy),
- 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (dot. zespołu cieśni w obrębie nadgarstka - 1 przypadek, zespołu wibracyjnego - 1 przypadek).

2.4. Obiekty nauczania i wychowania

W zakresie nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania objętych było :

- zakładów stałych – 78 placówek – przeprowadzono 130 kontroli ,
- placówek sezonowych – ogółem 75, w tym 4 wypoczynki zimowe i 71 wypoczynków letnich - przeprowadzono ogółem 76 kontroli wypoczynku, w tym 71 kontroli w czasie trwania akcji letniej i 5 kontroli w akcji zimowej.

Zakłady stałe – ogółem 78 placówek, w tym:

- 27 przedszkoli, w tym ujęte są placówki wychowania przedszkolnego oraz oddziały przedszkolne należące do przedszkoli, a funkcjonujące w innych miejscowościach,
- 2 żłobki, w tym 1 niepubliczny,
- 10 szkół podstawowych,
- 4 gimnazja, w tym 1 niepubliczne,
- 15 zespołów szkół, w skład których wchodzi : 10 przedszkoli, 19 szkół podstawowych, 10 gimnazjum, 1 technikum ekonomiczne i 1 szkoła zawodowa, (w tym ujęte są również oddziały przedszkolne i szkolne należące do zespołów, a funkcjonujące w innych miejscowościach),
- 1 centrum szkolenia zawodowego,
- 1 placówka z pobytem całodobowym,
- 8 placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego
- 2 domy kultury,
- 1 międzyszkolny ośrodek sportowy,
- 7 placówek pracy pozaszkolnej.

Placówki sezonowe - w 2014 roku zorganizowano ogółem 75 turnusów wypoczynku zarejestrowanych w elektronicznej bazie wypoczynku Kuratorium Oświaty, w tym:

- 4 wypoczynki zimowe,
- 71 wypoczynków w akcji letniej, w tym: 38 - w obiektach hotelowych lub innych, w których świadczone są usługi hotelowe, 9 – wypoczynków w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku, 11 obozów pod namiotami i 13 form wypoczynku w miejscu zamieszkania.

W celu likwidacji uchybień, nieprawidłowości czy uciążliwości wydawane są decyzje administracyjne. W 2014 roku wydano 2 decyzje administracyjne i 2 decyzje przedłużające terminy wykonania, 1 decyzję uchylającą oraz 5 decyzji płatniczych.

Wydane decyzje administracyjne dotyczyły m.in.

- doprowadzenia do należytego stanu technicznego nawierzchni terenu wokół szkoły oraz boisk,
- doprowadzenia do należytego stanu technicznego pomieszczeń przedszkolnych, w tym sali zajęć, szatni, pomieszczeń sanitarnych, pomieszczenia gospodarczego,
- zapewnienia prawidłowego ogrodzenia terenu szkolnego,
- doprowadzenia do należytego stanu technicznego podłogi w niektórych pomieszczeniach do nauki na parterze w budynku oraz w przejściach komunikacyjnych,
- doprowadzenie do należytego stanu technicznego pomieszczeń sanitarnych.

Oprócz decyzji administracyjnych wydawane były zalecenia pokontrolne, które dotyczyły między innymi doprowadzenia do należytego stanu technicznego nawierzchni drogi prowadzącej do budynku szkolnego, przedszkolnego, prowadzenia dokumentacji przeglądu placu zabaw, zabezpieczenia piaskownicy przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi, doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego ścian i sufitów w pomieszczeniach do nauki, podłogi w sali zajęć w przedszkolu, wydzielenia prawidłowo urządzonej sali zajęć dla dzieci 5-6 letnich.

Nadal występują trudności w wykonywaniu zaleceń zawartych w decyzjach administracyjnych czy zaleceniach pokontrolnych z powodu niewystarczającej ilości środków finansowych otrzymywanych z jednostek prowadzących te placówki. Dużym wsparciem dla dyrektorów w niektórych uciążliwościach są rodzice. W tym m.in. odnawianie ścian i sufitów w salach zajęć, pomieszczeniach do nauki, doposażenie szkół, przedszkoli w sprzęt szkolny, szafki indywidualne dla uczniów, wymiana oświetlenia sztucznego.

Przeprowadzone w 2014 roku kapitalne remonty przedstawiały się następująco:

- dobudowano salę audytoryjną wraz z przebudową budynku gospodarczego, która jest wykorzystywana na różne zajęcia, w tym również rekreacyjne, sportowe – w 1 zespole,
- w istniejącym budynku pałacowym wydzielono i przystosowano pomieszczenia dla dzieci w wieku przedszkolnym – w 1 oddziale przedszkolnym,

- w salach dydaktycznych przeprowadzono kapitalne remonty, w tym: malowanie ścian, sufitów, wymiany podłóg, zmiany oświetlenia sztucznego, wymiany mebli szkolnych, wymiany okien – remonty te przeprowadzono w 4 szkołach podstawowych, 2 gimnazjach i 8 zespołach szkół,
- w 3 placówkach (1 gimnazjum, 2 zespoły szkół) przeprowadzane były remonty kapitalne pomieszczeń sanitarnych,
- w 1 placówce dokonano całościowej wymiany dachu połączonej z ociepleniem na starej części budynku szkolnego.

Ponadto we wszystkich placówkach przeprowadzane były remonty bieżące m.in. doprowadzenie do należytego stanu technicznego nawierzchni dróg prowadzących do budynku szkolnego czy przedszkolnego, odnowienie ścian i sufitów w pomieszczeniach dla dzieci, pomieszczeniach sanitarnych, doposażenie pomieszczeń w nowy sprzęt sportowy, meble z certyfikatami, atestami.

Warunki do utrzymania higieny osobistej ulegają sukcesywnej poprawie. Na koniec okresu sprawozdawczego we wszystkich placówkach zapewniona była wystarczająca ilość bieżącej, zimnej i ciepłej wody. W placówkach oświatowych zapewniona jest wystarczająca ilość środków myjących i dezynfekcyjnych, w tym mydła w płynie, ręczników jednorazowego użytku lub suszarek do rąk oraz papieru toaletowego.

Wszystkie placówki nauczania i wychowania posiadają wodociągi, kanalizację i pomieszczenia sanitarne wewnątrz budynków (nie ma ustępów zewnętrznych). Nadal stwierdza się brak podłączenia placówek oświatowo – wychowawczych do kanalizacji centralnej – nieczystości płynne odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub własnych oczyszczalni, które są na bieżąco opróżniane.

W 2014 roku w zakresie higieny dzieci i młodzieży zrealizowano przedsięwzięcia, które zaplanowano do realizacji w planie pracy i wynikające z bieżących potrzeb.

Poniżej przedstawiono najważniejsze z nich.

- Ocena warunków sanitarno – higienicznych w placówkach zimowego wycieczki dzieci i młodzieży – oceną objęto 4 zimowiska, przebywało 153 uczestników, które były zarejestrowane w elektronicznej bazie wycieczki Kuratorium Oświaty, nieprawidłowości nie stwierdzono.
- Ocena warunków sanitarno – higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

- Uaktualniano wykazy żłobków/klubów dziecięcych na terenie powiatu wolsztyńskiego – informacje wysyłano do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego – 4 krotnie.
- Ocena warunków sanitarno – higienicznych w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży – oceną objęto 71 placówek wypoczynku, w których przebywało około 3842 dzieci i młodzieży w kontrolowanych wypoczynkach, zarejestrowanych w elektronicznej bazie wypoczynku Kuratorium Oświaty.
- Ocena przygotowania placówek oświatowo – wychowawczych do nowego roku szkolnego 2014/2015 – w tym zakresie przeprowadzono 5 kontroli szkół oraz analizę w odniesieniu do 29 placówek - z informacji otrzymanych od dyrektorów szkół, placówki te były przygotowane do nowego roku szkolnego. Przeprowadzono rozmowy z inspektorami do spraw bhp w placówkach oświatowych - omówiono stan przygotowania szkół do nowego roku szkolnego oraz plany poprawy stanu technicznego w niektórych szkołach. W placówkach tych wykonuje się szereg prac remontowych, lecz potrzeby nakładów na modernizację placówek oświatowych są jeszcze duże.
- Analiza i ocena stanu sanitarno – technicznego placów zabaw przy placówkach oświatowo – wychowawczych - oceny wysłano dwukrotnie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, skontrolowano ogółem 38 placów zabaw, w tym 7 kontroli przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Wolsztynie. Stan techniczny i sanitarno – higieniczny sprzętu i urządzeń na placach zabaw był zadawalający, urządzenia i sprzęt zakupione po 1997 roku posiadają atesty i certyfikaty, przy niektórych urządzeniach brak jest tabliczek znamionowych,. Stwierdzono również brak równej nawierzchni terenu placu zabaw. Zobowiązywano użytkowników placów zabaw do prowadzenia dokumentacji kontrolnej placu zabaw (kontrole funkcjonalne i oględziny) zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Analiza i ocena posiadania przez szkoły certyfikatów na meble szkolne i sprzęt sportowy – w placówkach oświatowych meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe oraz urządzenia stanowiące wyposażenie placów gier i zabaw obowiązane są do posiadania atestów i certyfikatów. Mimo to stwierdza się brak certyfikatów na meble i sprzęt sportowy.
- Comiesięczna analiza i ocena zapewnienia bieżącej, ciepłej wody w placówkach oświatowo – wychowawczych - we wszystkich pomieszczeniach sanitarnych w placówkach oświatowo – wychowawczych zapewniona jest bieżąca ciepła woda.

- Comiesięczne analizy przestrzegania ustawy antynikotynowej – opracowano 12 sprawozdań, które były wysłane do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości, we wszystkich placówkach obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu, w widocznych miejscach umieszczone są oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki.
- Analiza i ocena współpracy w zakresie higieny dzieci i młodzieży na poziomie powiatowym- prowadzona jest w zakresie zagadnień wynikających z potrzeb.
- Działania mające na celu wyeliminowanie zagrożenia związanego z obciążeniem uczniów plecakami/tornistrami – problem ten nadal istnieje i w ramach własnych możliwości jest sukcesywnie rozwiązywany. Uczniowie klas I-III mają możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, natomiast uczniowie klas starszych mają utrudnione warunki w tym zakresie. Spowodowane jest to brakiem wystarczającej ilości pomieszczeń do nauki czy brakiem drugich kompletów książek w szkole. Dobrą sytuację mają uczniowie posiadający szafki indywidualne.
- Poinformowano placówki oświatowo – wychowawcze o zainaugurowanej kampanii społecznej „Zawodniacy”, promującej picie wody wśród dzieci, ich rodziców i opiekunów. W związku z tym w 1 gimnazjum zainstalowano zdrój, zapewniono uczniom dostępność do picia wody pitnej, która jest zdatna do picia.

W celu oceny warunków nauczania dzieci i młodzieży realizowane są zagadnienia problemowe w zakresie:

- higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych (oceniono 334 rozkłady zajęć lekcyjnych), w 2 placówkach w 21 rozkładach zajęć wystąpiły uciążliwości, np. przerwy są krótsze niż 10 minut, zajęcia nie rozpoczynają się o stałej porze, przekroczenie dopuszczalnej liczby godzin w poszczególnych dniach tygodnia, nieuwzględnienie w każdym dniu zajęć z elementami ruchu,
- oceny dostosowania wielkości stolików i krzeseł do wzrostu uczniów - oceną objęto 396 stanowisk dla dzieci i młodzieży (w tym zakresie w analizowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości),
- oceny zakazu palenia tytoniu – przeprowadzono 12 zestawień „Aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w powiecie wolsztyńskim” - sporządzono 195 kwestionariuszy oceny przestrzegania ustawy antynikotynowej, nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

W placówkach oświatowo – wychowawczych występują uciążliwości, które dotyczą:

- zmianowości w szkołach - występuje ona nadal w szkołach, szczególnie w oddziałach nauczania początkowego, spowodowane jest to zbyt małą ilością pomieszczeń do nauki, dowozami uczniów oraz zwiększoną liczbą uczniów (rozpoczęcie edukacji szkolnej dla dzieci 6-letnich);
- zagęszczenia w pomieszczeniach do nauki, salach zajęć – w niektórych placówkach pomieszczenia przedszkolne, szkolne mają zbyt małą powierzchnię, w związku z tym uczniowie siedzą bardzo blisko tablicy lub jest za duża liczba dzieci i młodzieży w danej klasie, brak również kącików rekreacyjnych w pomieszczeniach szkolnych;
- mikroklimatu – w pomieszczeniach do nauki, salach zajęć przeprowadzane są pomiary temperatury (termometrem z certyfikatem), pomiary przeprowadzono w 63 placówkach, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie;
- wyeliminowania zagrożeń związanych z obciążeniami zbyt ciężkimi plecakami/tornistrami - w 2014 roku przeprowadzono wyrwykowe kontrole stosunku obciążenia ucznia plecakiem/tornistrem do wagi ucznia. Badaniem objęto ogółem 150 uczniów. Analizując wykonane pomiary należy stwierdzić, że uśrednione dane nie odzwierciedlają faktycznego stanu obciążenia uczniów plecakami/tornistrami. Pewnym pocieszeniem w tej niewątpliwie niekorzystnej sytuacji jest fakt, iż większość uczniów obciążona jest plecakami w granicach od 10-15 % wagi ucznia. Mimo to zanotowano uczniów, którzy są obciążeni zbyt ciężkimi plecakami i tak zanotowano 25 uczniów posiadających plecaki za ciężkie do swojej wagi ciała.

W placówkach oświatowo – wychowawczych prowadzone jest dożywianie. Przedstawia się ono następująco (dane te są zmienne):

- w szkołach podstawowych z obiadów pełnych korzysta około 61 uczniów, a z posiłków jednodaniowych korzysta około 460 uczniów,
- w gimnazjach z obiadów pełnych korzysta - 35 uczniów, a z posiłków jednodaniowych około 78 uczniów,
- w zespołach szkół z obiadów pełnych korzysta 6 uczniów, a z posiłków jednodaniowych korzysta około 2059 uczniów,
- w placówkach szkolnych wydawany jest ciepły napój – korzysta z niego około 3081 dzieci i młodzieży,

- placówki szkolne biorą udział w akcji „Mleko w szkole” – wydawane jest mleko w kartonikach, o różnych smakach – korzysta z niego 4385 uczniów szkół podstawowych,
- prowadzona jest również akcja „Warzywa i owoce w szkole” dla uczniów w klasach I – III – korzysta z tej akcji 2190 uczniów.

W celu poprawy warunków nauczania i wychowania prowadzona jest współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi instytucjami działającymi na terenie nadzorowanym przez PSSE w Wolsztynie, m. in. z przedstawicielami Starostwa Powiatowego w Wolsztynie, Urzędu Miejskiego w Wolsztynie, Urzędu Gmin w Siedlcu i Przemęcie, Delegatury Kuratorium Oświaty w Lesznie, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie, Nadleśnictwa w Wolsztynie i Sławie, Oddziału Rejonowego PCK w Wolsztynie, Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, lokalnych mediów oraz dyrektorami, kierownikami placówek oświatowo – wychowawczych.

W tym zakresie prowadzone są spotkania, konferencje, rozmowy na tematy związane z problemami wynikającymi z kontroli sanitarnych, wykonywania decyzji administracyjnych, przekazywania informacji dotyczących warunków w placówkach nauczania i wychowania, warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży, stanu technicznego urządzeń i sprzętu na placach zabaw, oceny posiadania przez placówki oświatowe certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego oraz innych zagadnień wynikających z potrzeb i dotyczących sprawowanego nadzoru.

W zakresie promocji zdrowia przeprowadzana była dystrybucja materiałów oświatowo – zdrowotnych dotyczących bezpiecznych wakacji zimowych i letnich (ulotki opracowane przez Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu) i udział w różnego rodzaju akcjach oświatowo – zdrowotnych.

Potrzeby wykonania różnego rodzaju prac modernizacyjnych, remontowych w placówkach nauczania i wychowania są jeszcze duże. Mimo braku odpowiednich nakładów środków finansowych, zauważa się sukcesywną poprawę warunków sanitarno – higienicznych i technicznych w tego typu placówkach. Obecnie dyrektorzy placówek oświatowo – wychowawczych czynią starania o pozyskanie środków finansowych z Unii Europejskiej.

3.Sytuacja epidemiologiczna

W 2014 roku wyraźny wzrost zachorowań nastąpił w przypadku ospy wietrznej, natomiast spadek w przypadku różyczki.

3.1. Zakażenia i zatrucia pokarmowe

Nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę bakteryjną, jersiniozę, wzw t. A, zatrucie enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową, grzybami.

- salmoneloza - 12 przypadków (wsp. zap. 21,10)
    - 6 kobiet i 6 mężczyzn, w następujących grupach wiekowych:
      - 0-4 - 8 osób,
      - 5-9 - 1 osoba,
      - 30-39 - 1 osoba,
      - 40-49 - 1 osoba,
      - 50-59 - 1 osoba.
    - 5 osób mieszkających w mieście i 7 na wsi. Czynnikiem etiologicznym była w 11 przypadkach Salmonella Enteritidis, a w 1 Salmonella Typhimurium;
  - wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy - 46 przypadków (wsp. zap. 80,87);
  - biegunki u dzieci do lat 2 - 34 przypadki (wsp. zap. 2 527,88);
  - zarejestrowano 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego
    - liczba osób narażonych-82
    - liczba osób chorych-31; w tym do 14 r. ż.-31
    - liczba osób hospitalizowanych-4
- Nie ustalono czynnika etiologicznego oraz źródła i nośnika zakażenia.

3.2. Gruźlica

- 1 przypadek gruźlicy płuc (wsp. zap. 1,8).
  - Kobieta w wieku 78 lat, mieszkająca na wsi.
- 1 przypadek gruźlicy pozapłucnej (wsp. zap. 1,8).
  - Kobieta w wieku 57 lat, mieszkająca w mieście.

3.3. Wirusowe zapalenie wątroby

Nie zarejestrowano zachorowania na wzv t. A

- wirusowe zapalenie wątroby t. B-8 przypadków (wsp. zap.14,07)
3 kobiety w wieku 24, 39 i 45 lat oraz 5 mężczyzn w wieku 33 (2 osoby), 42, 50 i 57 lat.
Żadna osoba nie była narażona zawodowo.
- wirusowe zapalenie wątroby typu C-6 przypadków (wsp. zap. 10,55)
4 mężczyzn w wieku 31; 33; 60 i 61 lat, 1 mieszkający w mieście i 3 na wsi.
2 kobiety w wieku 30 i 44 lat, 1 mieszkająca w mieście i 1 na wsi.
Żadna osoba nie była narażona zawodowo.

3.4. Choroby zakaźne wieku dziecięcego

Nie zarejestrowano zachorowań na odrę, różyczkę wrodzoną, nagminne porażenie dziecięce.

- krztusiec - 1 przypadek (wsp. zap. 1,76),
- ospa wietrzna - 515 przypadków (wsp. zap. 905,45),
- nagminne zapalenie przyusznic - 4 przypadki (wsp. zap. 7,03),
- różyczka - 42 przypadki (wsp. zap. 73,84).

3.5. Grypa

Podejrzenia zachorowań na grypę - 30 306 przypadków (wsp. zap. 53 282,46).

26 osób było hospitalizowanych.

Wiek	Liczba zachorowań	Liczba osób skierowanych do szpitala
0-4	7 250	8
5-14	6 957	1
15-64	13 101	9
65 i więcej	2 998	8
Razem	30 306	26

3.6. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Hemophilus influenzae*

Nie zarejestrowano zachorowań na chorobę meningokokową, pneumokokową i wywołaną przez *Haemophilus influenzae*.

3.7. Inne choroby zakaźne

Nie zarejestrowano zachorowań na włośnicę, leptospirozę, tasiemczyce w tym bąblowicę, toksoplazmozę, listeriozę, posocznicę, salmonelozę pozajelitową, kamylobakteriozę, zakażenie enterokrwotocznymi szczepami *E. coli*

- borelioza - 6 przypadków (wsp. zap. 10,55)

3 mężczyzn w wieku 28 i 55 i 63 lat, 1 mieszkający w mieście i 2 na wsi oraz 3 kobiety w wieku 37, 42 i 61 lat, mieszkające na wsi. Żadna osoba nie była narażona zawodowo.

3.8. Zapobieganie wściekliznie

Liczba zgłoszonych przypadków styczności i narażenia na wściekliznę - 82

Szczepienia przeciw wściekliznie wykonano u 5 osób, wszystkie osoby otrzymały pełen cykl (5 dawek).

3.9. Szczepienia ochronne

Liczba placówek wykonujących szczepienia ochronne - 16

Niepożądane odczyny poszczepienne u 6 osób po następujących szczepionkach: DTP, HIBERIX, IMOVAX POLIO, INFANRIX, INFANRIX HEXA, TT.

4. Działalność oświatowo – zdrowotna

Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo - zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych... (art. 6 Ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

Głównym zadaniem pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia jest realizacja działań o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym – podejmowanie działań informacyjnych w celu zwiększenia poziomu wiedzy oraz świadomości jednostki i społeczeństwa w kierunku zachowania i umacniania zdrowia.

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2014 roku dotyczyła następujących zagadnień:

- profilaktyka antynikotynowa,
- prawidłowe żywienie,
- aktywność fizyczna,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- profilaktyka nowotworowa,
- profilaktyka chorób zakaźnych.

Powyższe działania skierowane były do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem:

- dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym,
- młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- rodziców,
- dyrekcji szkół i przedszkoli, koordynatorów ds. edukacji prozdrowotnej,
- służby zdrowia.

4.1. Działania ogólnopolskie

4.1.1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program kierowany jest do uczniów klas V i VI szkół podstawowych, uczniów szkół gimnazjalnych oraz ich rodziców i opiekunów.

Realizatorami zadań programowych w placówkach oświatowo – wychowawczych byli, pedagodzy, nauczyciele wychowania fizycznego i biologii oraz pielęgniarki do spraw higieny szkolnej.

W roku szkolnym 2013/2014 działaniami objęto 23 placówki oświatowo – wychowawcze (12 gimnazjów i 11 szkół podstawowych) - łącznie 2620 uczniów.

W wybranych placówkach przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie wspólnie ze szkolnymi koordynatorami podsumował realizację programu:

- W dniu 22 maja 2014 r. w Zespole Szkół Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Buczu z inicjatywy przedstawiciela PSSE w Wolsztynie zorganizowano quiz wiedzy o zdrowym stylu życia. Działaniami objęto uczniów klasy piątej szkoły podstawowej – 20 osób. Nagrody dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Gminy Przemęt.
- W dniu 4 czerwca 2014 r. w Gimnazjum nr 1 w Wolsztynie - z inicjatywy przedstawiciela PSSE w Wolsztynie zorganizowano quiz wiedzy o zdrowym stylu życia. Działaniami objęto uczniów klasy I – III, którzy zgłosili chęć uczestnictwa w przedsięwzięciu – 9 osób. Nagrody dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie.
- W dniu 28 maja 2014 r. w Gimnazjum nr 2 w Wolsztynie przedstawiciele PSSE w Wolsztynie przeprowadzili pomiar wagi plecaków szkolnych. Działanie miało na celu zwrócenie uwagi uczniów na przepakowywanie tornistrów i nie noszenie zbędnych rzeczy, a co za tym idzie - korzystanie z szafek szkolnych.

W dniu 30 maja 2014 r. w placówce tej zorganizowano dzień wolny od zajęć, jednak uczniowie wykazywali się wiedzą i umiejętnościami w przygotowywanych dla nich zadaniach. Przedstawiciele PSSE w Wolsztynie na zaproszenie dyrektora placówki wzięli udział w przedsięwzięciu. W jednym punkcie przygotowano dla poszczególnych klas trzy zadania: quiz wiedzy o tytoniu, quiz wiedzy o zdrowym stylu życia, pomiar tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

Całość przedsięwzięcia podsumowano podczas apelu, na którym przedstawiciel PSSE w Wolsztynie wręczył nagrodę uczniowi, który miał najlżejszy plecak. Upominek

ufundowany został przez Urząd Miejski w Wolsztynie. Przekazano również informacje dotyczące Światowego Dnia Bez Tytoniu.

Opierając się na informacjach otrzymanych od szkolnych koordynatorów realizujących program „Trzymaj Formę!”, jak również z bieżących wizytacji wynika, że większość placówek chętnie realizuje zagadnienia programowe i sam program uważają za ciekawy. Poprzez realizację programu wzrasta świadomość uczniów w zakresie zdrowego stylu życia, kształtowania postaw prozdrowotnych, a także wpływu człowieka na własne zdrowie. Szkolni koordynatorzy często narzekają na brak czasu i nadmiar innych inicjatyw, jednak większość z nich uważa, że program powinien być kontynuowany, ponieważ wśród uczniów należy kształtować odpowiednie nawyki prozdrowotne.

4.1.2. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Celem programu jest redukcja zagrożeń wynikających z palenia tytoniu w Polsce oraz ochrona ludności przed zdrowotnymi, społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi konsekwencjami palenia tytoniu oraz wdychania dymu tytoniowego.

W ramach realizacji programu w zorganizowano:

- Konkurs „Palić, nie palić – oto – jest pytanie?” – w terminie od 17 lutego do 3 kwietnia 2014 r. zrealizowano XIV edycję konkursu pod hasłem „Palić, nie palić – oto – jest pytanie?”, kierowanego do uczniów klas piątych szkół podstawowych.
Do etapu powiatowego wpłynęło 12 prac konkursowych, spośród których komisja konkursowa wyłoniła trójkę laureatów. Praca laureata I miejsca została przesłana do WSSE w Poznaniu i reprezentowała powiat wolsztyński w etapie wojewódzkim konkursu. Nagrody dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie oraz Urząd Gminy Siedlec.
- Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - dnia 6 marca 2014 roku w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie odbyło się szkolenie dla uczniów szkół gimnazjalnych z Gminy Wolsztyn wytypowanych na Młodzieżowych Liderów Zdrowia. Szkolenie dotyczące profilaktyki uzależnień (palenie tytoniu, alkoholizm, narkomania) zostało zorganizowane przez przedstawiciela PSSE w Wolsztynie. Do współpracy przyłączył się przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie. Przeprowadzono zajęcia teoretyczne połączone z warsztatami. W spotkaniu udział wzięło 21 uczniów szkół gimnazjalnych Gminy Wolsztyn, którym przekazano gadżety ufundowane przez Urząd Miejski w Wolsztynie.

- Spotkanie w Niepublicznym Gimnazjum w Wolsztynie - w dniu 10 czerwca 2014 roku na zaproszenie dyrekcji Niepublicznego Gimnazjum w Wolsztynie odbyło się spotkanie z uczniami, na którym omówiono zdrowotne skutki palenia tytoniu, zapisy ustawy antynikotynowej oraz dokonano pomiaru tlenku węgla w wydychanym powietrzu. W przedsięwzięciu udział wzięli uczniowie gimnazjum oraz kadra pedagogiczna – łącznie 25 osób.
- Happening - Ogólnopolska Noc Profilaktyki - 14 czerwca 2014 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Siedlcu rozpoczęła się akcja pod nazwą "Ogólnopolski Głos Profilaktyki", której organizatorem była Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie. Celem działań było podniesienie wiedzy młodzieży na temat uzależnień, a także uświadomienie, że życie bez uzależnień jest lepsze, ciekawsze i pełniejsze. Przedstawiciele PSSE w Wolsztyn podczas happeningu przygotowali punkt informacyjno – edukacyjny, w którym prowadzony był pomiar tlenku węgla za pomocą smokerlyzera, rozmowy instruktażowe oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych. Udział w akcji wzięło ok. 100 osób.
- Spotkanie w zakładzie pracy - w dniu 17 października 2014 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Wolsztynie odbyło się szkolenie skierowane do policjantów i pracowników wolsztyńskiej jednostki, którego organizatorem był przedstawiciel PSSE w Wolsztynie. Uczestnicy spotkania zostali zapoznani ze zdrowotnymi skutkami palenia tytoniu oraz prawnymi aspektami związanymi z tym nałogiem. Każdy chętny mógł również zbadać smokerlyzerem poziom tlenku węgla wydychanego z płuc. Przeprowadzono także kolportaż ulotek. Udział w spotkaniu wzięło 20 osób.

W ramach Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce realizowane były niżej wymienione programy edukacyjne.

4.1.2.1. Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program jest kierowany dla dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli i do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli i szkół podstawowych z oddziałami „0”. Ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

Honorowy patronat nad programem objął Rzecznik Praw Dziecka. W roku szkolnym 2013/2014 działaniami objęto 32 placówki oświatowo – wychowawcze – łącznie 1094 dzieci i 692 rodziców.

W wybranych placówkach działania realizowane były wspólnie z przedstawicielem PSSE w Wolsztynie:

- W okresie od 3 – 21 marca 2014 r. w Przedszkolu w Starej Tuchorzy – oddział w Kiełpinach przedszkolny koordynator zorganizował konkurs plastyczny pn. „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Działania kierowano do dzieci i ich rodziców. Zdjęcia prac uczestników konkursu anonimowo zostały zamieszczone na stronie fb Przedszkola w Kiełpinach. Do dnia 21 marca trwało głosowanie na najlepszy plakat. Prace, które otrzymały największą liczbę polubień zostały zwycięzcami. Środki finansowe na zakup upominków dla laureatów konkursu pozyskano z Urzędu Gminy Siedlec .
- 25 kwietnia 2014 r. w Przedszkolu w Obrze zorganizowano pogadankę tematyczną oraz zajęcia warsztatowe dotyczące programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Za udział w spotkaniu dzieciom przekazano gadzety reklamowe związane z realizacją programu. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 22.
- 16 maja 2014 r. w Szkole Podstawowej w Biskupicach podsumowano realizację programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Dla uczestników przygotowano pogadankę tematyczną oraz zajęcia warsztatowe. Za udział w zajęciach dzieci otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy Przemęt. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 21

Opierając się na informacjach otrzymanych z placówek realizujących program „Czyste Powietrze Wokół Nas”, jak również z bieżących wizytacji wynika, że program w placówkach oświatowo – wychowawczych realizowany był bardzo chętnie i z dużym zaangażowaniem ze strony dzieci. Koordynatorzy podkreślają, że treści programowe są odpowiednio dostosowane do możliwości dzieci, co wpływa na sprawną realizację zajęć. Wprowadzenie edukacji antynikotynowej w wieku przedszkolnym uznano za słuszne. Dzieci w tym wieku są bardzo zainteresowane tym, co się im przekazuje, bardzo dużo zapamiętują, a będąc uczniami będą pogłębiać wiedzę na ten temat. Cenne są również wskazówki, dotyczące zachowania się wśród osób palących. Realizując program w najmłodszych grupach uwrażliwiamy dzieci, w jaki sposób można radzić sobie w trudnych sytuacjach. Również koordynatorzy programu zaangażowali się w realizację zajęć. Poza zaproponowanymi pięcioma zajęciami, które zostały zrealizowane prowadzono również szereg innych ciekawych działań, np.: konkursy plastyczne, projekcje filmów, gazetki tematyczne, imprezy środowiskowe i prelekcje.

4.1.2.2. Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Adresatami programu są uczniowie starszych klas szkół podstawowych i gimnazjów. Zaplanowano także zajęcia warsztatowe z rodzicami. Na terenie powiatu wolsztyńskiego programem objęto 13 szkół gimnazjalnych oraz 18 szkół podstawowych – łącznie 2458 uczniów i 198 rodziców.

W wybranych placówkach oświatowo - wychowawczych całoroczne działania podsumowano dodatkowymi przedsięwzięciami wspólnie z przedstawicielem PSSE w Wolsztynie.

- W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Kluczewie zorganizowano konkurs dla uczniów klasy czwartej na plakat o tematyce antynikotynowej. Posiedzenie komisji konkursowej i wręczenie nagród odbyło się podczas apelu. Nagrody dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Gminy w Przemęcie. Udział w zadaniach wzięła następująca liczba osób: konkurs plastyczny – 16 uczniów, apel – 47 osób.
- W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Kębłowie zorganizowano konkurs dla uczniów klas czwartych, piątych i szóstych na plakat o tematyce antynikotynowej. Udział w konkursie wzięło 13 uczestników. Posiedzenie komisji konkursowej i wręczenie nagród odbyło się podczas apelu. Nagrody dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie. Udział w zadaniach wzięła następująca liczba osób: konkurs plastyczny – 13 uczniów, apel – 77 osób.
- W dniu 30 maja 2014 r. w Zespole Szkół Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Mochach szkolny koordynator programu przygotował dla uczniów klas szóstych serię zadań, w których mogli wykazać się wiedzą zdobytą podczas realizacji programu i zbierać punkty dla swojej klasy. Przeprowadzono konkurs wiedzy o tytoniu, układanie puzzli na czas (znak zakazu palenia), dmuchanie piłek, rzuty piłeczkami w papierosa oraz wykonanie plakatów. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie przekazał upominki dla uczniów ufundowane przez Urząd Gminy Przemęt. Udział w przedsięwzięciu wzięły 34 osoby.

Program w placówkach oświatowo – wychowawczych został zrealizowany w formie zaproponowanych zajęć warsztatowych. Szkolni koordynatorzy działań gotowy scenariusz zajęć określają jako pozytywną stronę programu. Program jest kompatybilny z innymi działaniami podejmowanymi w szkołach na rzecz promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień. Jedynym, ale dużym minusem programu jest brak ciekawych materiałów edukacyjnych. Realizatorzy sugerują, że wskazane byłoby uzupełnienie programu o aktualne dane statystyczne i filmy edukacyjne, kolorowe plansze, prezentacje multimedialne dla uczniów i rodziców, nowe ulotki tematyczne.

4.1.2.3. Program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antynikotynowej dla uczniów z klas I – III szkoły podstawowej, którego inicjatorem jest Główny Inspektor Sanitarny. Celem programu jest:

- uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia,
- wykształcenie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie,
- uświadomienie, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia,
- uwrażliwienie na szkodliwość dymu papierosowego,
- wykształcenie u dzieci umiejętności asertywnego reagowania wobec osób, które przy nich palą papierosy.

Na terenie powiatu wolsztyńskiego program realizuje 25 szkół podstawowych – 1770 uczniów. W wybranej placówce oświatowo - wychowawczej całoroczne działania podsumowano wspólnie z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z ramienia której program był realizowany:

- w Zespole Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Chobienicach zorganizowano konkurs dla uczniów klas I – III szkoły podstawowej na plakat o tematyce antynikotynowej, pod nazwą „Nie pal przy mnie, proszę”, w którym udział wzięło 46 uczniów. Posiedzenie komisji konkursowej odbyło się w dniu 23 maja 2014 r. Tego również dnia odbył się apel podczas którego wręczono nagrody laureatom konkursu. Upominki dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Gminy Siedlec. Udział w apelu wzięło 78 osób.

Program w placówkach oświatowo – wychowawczych oceniany jest bardzo dobrze. Szkolni koordynatorzy podkreślają, że program zawiera wszystkie elementy niezbędne do jego realizacji. Jasno określono sposób zarządzania programem i bardzo dobrze opracowano poradnik wraz ze scenariuszem i materiałami dla dzieci. Realizatorzy ocenili program jako atrakcyjny dla dzieci również ze względu na warsztatowy charakter zajęć. Stwierdzono, że treści programowe są odpowiednio dostosowane do możliwości uczniów, co wpływa na sprawną realizację gotowego scenariusza zajęć. Program realizowany był z dużym zaangażowaniem ze strony uczniów i pozwolił na poszerzenie ich wiedzy na temat zdrowia i wpływu na zdrowie własne i innych. Wprowadzenie edukacji antynikotynowej w szkołach uznano za słuszne.

4.1.2.4. Światowy Dzień Bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia

W okresie od maja do czerwca 2014 r. na terenie powiatu wolsztyńskiego zorganizowano obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu, natomiast w okresie od października do listopada 2014 r. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu. Realizatorami działań był przedstawiciel PSSE w Wolsztynie we współpracy z pielęgniarkami do spraw higieny szkolnej, nauczycielami, pedagogami oraz koordynatorami edukacji prozdrowotnej w poszczególnych placówkach oświatowo – wychowawczych.

Formy realizacji:

- Konkurs plastyczny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Wolsztyński. Zadaniem konkursowym było zaprojektowanie znaczka pocztowego o tematyce antynikotynowej. Do PSSE w Wolsztynie wpłynęło 12 prac, z których wyłoniono 3 laureatów. Nagrody rzeczowe dla laureatów ufundowane zostały przez Starostwo Powiatowe w Wolsztynie.
- Dnia 23 maja 2014 r. w Zespole Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Chobienicach z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu dyrekcja placówki zorganizowała apel, w którym udział wzięły dzieci uczęszczające do oddziału „0”, uczniowie klas I – III szkoły podstawowej, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna i zaproszeni goście - łącznie 79 osób. Każda klasa przygotowała inscenizację tematycznie związaną z paleniem tytoniu. Podczas apelu podsumowano również konkurs plastyczny pt. „Nie pal przy mnie, proszę”, który był zakończeniem realizowanego w placówce programu edukacyjnego pod tą samą nazwą. Liczba prac, jakie wpłynęły na konkurs to 46. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie był współorganizatorem przedsięwzięć i przekazał laureatom konkursu nagrody rzeczowe, zakupione ze środków finansowych pozyskanych z Urzędu Gminy Siedlec.
- Dnia 27 maja 2014 r. w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Kębłowie z okazji ŚDBT dyrekcja placówki zorganizowała apel, w którym udział wzięli uczniowie klas IV - VI szkoły podstawowej, dyrekcja, nauczyciele, pielęgniarka szkolna i zaproszeni goście - łącznie 77 osób. Klasa VI przygotowała inscenizację tematycznie związaną z paleniem tytoniu. Podczas apelu podsumowano również konkurs plastyczny pt. „Znajdź właściwe rozwiązanie”, który był zakończeniem realizowanego w placówce programu edukacyjnego pod tą samą nazwą. Liczba prac, jakie wpłynęły na konkurs to 13. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie był współorganizatorem przedsięwzięć i przekazał laureatom konkursu nagrody rzeczowe, zakupione ze środków finansowych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Wolsztynie.

- Dnia 30 maja 2014 r. w Gimnazjum nr 2 w Wolsztynie zorganizowano szereg działań profilaktycznych dla uczniów. W placówce funkcjonowało 15 punktów, w których na uczniów czekały zadania do wykonania. Przedstawiciel PSSE wziął udział w przedsięwzięciu i w jednym punkcie przygotował dla poszczególnych klas następujące zadania: konkurs wiedzy o tytoniu oraz pomiar tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Całość przedsięwzięcia podsumowano podczas apelu, na którym przedstawiciel PSSE w Wolsztynie przekazał informacje dotyczące Światowego Dnia Bez Tytoniu. Udział w przedsięwzięciu wzięli wszyscy uczniowie i wychowawcy klas oraz przedstawiciele PSSE w Wolsztynie – ok. 339 osób.
- Konferencja dla nauczycieli – opiekunów szkolnych kół PCK - dnia 16 października Prezes Zarządu Rejonowego PCK w Wolsztynie zorganizował konferencję. Na spotkaniu podsumowano pracę kół za ubiegły rok oraz przedstawiono zadania do realizacji w roku bieżącym. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie włączył się w działanie organizowane przez Zarząd PCK. W trakcie spotkania przedstawiono założenia programów edukacyjnych realizowanych w placówkach oświatowo – wychowawczych, a także przypomniano o organizacji obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu oraz Światowego Dnia AIDS. Udział w spotkaniu wzięło 12 osób.
- Punkt informacyjno – edukacyjny - dnia 20 listopada 2014 r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie zorganizowano punkt informacyjno – edukacyjny, w ramach którego prowadzony został pomiar zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera, dystrybucja materiałów edukacyjnych, a także zainteresowane osoby mogły wykazać się wiedzą w zakresie profilaktyki używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych odpowiadając na samodzielnie wylosowane pytania. Odpowiedzi na pytania miały charakter rozmowy informacyjno-edukacyjnej. Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi uczestnik otrzymał niespodziankę – samozaciskową opaskę odblaskową z logo Projektu KIK/68. Z działań punktu i pomiaru smokerlyzerem skorzystały 42 osoby.
- Konkurs wiedzy o tytoniu - w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu w Szkole Podstawowej nr 3 w Wolsztynie odbył się konkurs wiedzy o tytoniu, kierowany do uczniów klas szóstych. Organizatorem działań był przedstawiciel PSSE w Wolsztynie. W konkursie udział wzięło 16 osób, spośród których komisja konkursowa wyłoniła trójkę zwycięzców. Nagrody rzeczowe dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie.

W ramach programu OZNPT zrealizowano także Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu realizowany był we wszystkich placówkach szkolnych znajdujących się na terenie powiatu wolsztyńskiego. Działania profilaktyki tytoniowej podejmowane były przez cały rok kalendarzowy ze szczególnym nasileniem w maju z okazji Światowego Dnia bez Tytoniu oraz w listopadzie z okazji Dnia Rzucania Palenia.

4.1.3. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Celem programu i podjętych działań jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia, a także określenie ryzykownych zachowań zdrowotnych kobiet ciężarnych w Polsce oraz ich wpływu na zdrowie potomstwa. Zasadnicze działania:

- Współpraca z Oddziałem OZ WSSE w Poznaniu przy naborze nauczycieli na szkolenia dla szkolnych koordynatorów programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, organizowane w Poznaniu, Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile.
- Udział w szkoleniu dla szkolnych koordynatorów programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, zorganizowanego w Poznaniu w dniu 5 marca 2014 r.
- Udział w imprezie środowiskowej zorganizowanej przez dyrekcję i kadrę pedagogiczną Gimnazjum nr 2 w Wolsztynie, która zakończyła się uroczystym apelem. W dniu 30 maja 2014 r. w gimnazjum zorganizowano dzień wolny od zajęć, jednak uczniowie wykazywali się wiedzą i umiejętnościami w przygotowywanych dla nich zadaniach. Spośród 15 stanowisk klasy mogły zdobywać punkty. Przedstawiciel PSSE w swoim punkcie przygotował dla poszczególnych klas zadania: quiz wiedzy o tytoniu oraz pomiar tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Całość przedsięwzięcia podsumowano podczas apelu, na którym przedstawiciel PSSE w Wolsztynie przekazał informacje dotyczące Światowego Dnia Bez Tytoniu. Udział w przedsięwzięciu wzięło ok. 340 osób.
- Udział w happeningu zorganizowanym przez Komendę Powiatową Policji w Wolsztynie (punkt informacyjno – edukacyjny z możliwością dokonania pomiaru smokerlyzerem, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych) – 14 czerwca 2014 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Siedlcu odbyła się akcja pod nazwą ‘Ogólnopolski Głos Profilaktyki’. Celem działań było podniesienie wiedzy młodzieży na temat uzależnień, a także uświadomienie, że życie bez używek jest lepsze, ciekawsze i pełniejsze. Na uczestników czekały konkursy, jazda rowerem w alkogoglach, zajęcia warsztatowe

związane z asertywnością, pokaz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i możliwość wzięcia udziału w ćwiczeniach na fantomie oraz prezentacja przedstawienia pt. 'Nałogomania' przygotowane przez Teatr TIK. Przedstawiciele PSSE w Wolsztynie wzięli udział w akcji i przeprowadzili pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz kolportaż ulotek informacyjno - edukacyjnych. Udział w spotkaniu wzięło ok. 100 osób.

- W dniu 25 lipca 2014 r. z inicjatywy przedstawiciela PSSE w Wolsztynie zorganizowano akcję informacyjno – edukacyjną dla uczestników i opiekunów przebywających na wypoczynku letnim – Baza obozowa ZHP Wałbrzych w Wilczu. Udział w przedsięwzięciu wziął także przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie. Przeprowadzono pogadanki tematyczne, pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu, demonstrację upośledzenia zmysłów występującego po spożyciu alkoholu (demonstracja z wykorzystaniem alkogogli), a także dystrybucję materiałów edukacyjnych. Działaniami objęto 50 osób.
- W dniu 15 września zorganizowano akcję informacyjno – edukacyjną dla uczniów i kadry pedagogicznej Zespołu Doskonalenia Zawodowego w Wolsztynie. Przeprowadzono pogadankę tematyczną, pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych. Działaniami objęto 15 osób.
- W związku z realizacją „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” oraz obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu w dniu 20 listopada w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie przedstawiciel PSSE w Wolsztynie zorganizował akcję informacyjno - edukacyjną, która kierowana była do społeczności lokalnej. W ramach ww. akcji utworzony został punkt informacyjno - edukacyjny, w którym zainteresowane osoby mogły uzyskać informację na temat szkodliwości palenia tytoniu, picia alkoholu i używania substancji psychoaktywnych, zmierzyć poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera, otrzymać ulotki edukacyjne oraz sprawdzić swoją wiedzę odpowiadając na pytania z wyżej wymienionej tematyki. Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi w quizie uczestnicy otrzymali upominki w postaci samozaciskowej opaski odblaskowej. Funkcjonujący punkt odwiedziły 42 osoby.
- W związku z realizacją programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” w roku szkolnym 2013/2014 pozyskano 2 nowe placówki.
- W dniu 24 listopada 2014 r. przedstawiciel PSSE w Wolsztynie zorganizował szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?” z nowoprzystępujących placówek. Na spotkaniu przedstawiono cel, strukturę i założenia

programu, przekazano informacje dotyczące ewaluacji programu oraz przekazano pakiety edukacyjne niezbędne do realizacji przedsięwzięcia.

- W dniu 24 listopada 2014 r. przedstawiciel PSSE w Wolsztynie zorganizował naradę roboczą dla szkolnych koordynatorów programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Na spotkaniu przypomniano cel, strukturę i założenia programu oraz sposób jego ewaluacji, a także przekazano bieżące informacje dotyczące realizacji działań.

4.1.4. Profilaktyka HIV/AIDS

W 2014 roku działaniami profilaktyki HIV/AIDS objęto wszystkie szkoły ponadgimnazjalne oraz gimnazjalne znajdujące się na terenie powiatu wolsztyńskiego. Celem podejmowanych działań był:

- wzrost poziomu wiedzy o HIV/AIDS ze szczególnym uwzględnieniem ryzykownych zachowań;
- wzrost skuteczności i efektywności przekazu informacji z zakresu HIV/AIDS;
- wykształcenie postaw akceptacji i tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS;
- propagowanie zasad profilaktyki HIV/AIDS;
- wskazanie na sposoby bezpiecznego zachowania, które wykluczają możliwość zakażenia się wirusem HIV.

Formy realizacji:

- Szkolenie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych wytypowanych na Młodzieżowych Liderów Zdrowia - kontra HIV. Udział w spotkaniu wzięło 14 osób.
- Wojewódzki konkurs „NIE DAJ SZANSY AIDS” na plakat pod tytułem „Bądź odporny na HIV”. Konkurs kierowany był dla uczniów klas I, II, III szkół gimnazjalnych. Z etapu szkolnego do PSSE w Wolsztynie wpłynęło 6 prac konkursowych. Praca laureata pierwszego miejsca przesłana została na etap wojewódzki konkursu. Nagrody dla laureatów konkursu ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie, Urząd Gminy Przemęt, Urząd Gminy Siedlec.
- „Bezpieczne Walentynki” - w dniach 30 i 31 stycznia w Zespole Szkół Zawodowych Wolsztynie przedstawiciel PSSE w Wolsztynie zorganizował akcję informacyjno – edukacyjną na temat HIV i AIDS. Udział w spotkaniu wzięli uczniowie klas pierwszych. Każdy uczestnik spotkania otrzymał podkładki pod napoje z hasłem „Mój Walenty jest the best idzie ze mną zrobić test” oraz zakładki do książki – pozyskane z WSSE

w Poznaniu. W ramach ww. akcji przekazywano również pocztówki do 1 urzędu pocztowego oraz 3 kwiaciarni.

- Obchody Światowego Dnia AIDS – w dniu 2 grudnia w Centrum Kultury „RONDO” w Grodzisku Wielkopolskim zorganizowano obchody Światowego Dnia AIDS, które połączone były z wcześniejszymi zmaganiem uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatów: wolsztyńskiego, nowotomyskiego oraz grodziskiego w Międzypowiatowej Olimpiadzie Wiedzy „Czy wiesz wszystko o HIV i AIDS?”. Działaniami objęto uczniowieiów klas II szkół ponadgimnazjalnych z terenu trzech powiatów – łącznie 16 uczestników. Podczas obchodów wręczono nagrody i upominki laureatom i uczestnikom olimpiady. Udział w przedsięwzięciu wzięło 100 osób.
- Narada dla koordynatorów edukacji prozdrowotnej w placówkach oświatowo – wychowawczych – w dniu 24 listopada 2014 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie odbyła się narada dotyczące realizacji działań w zakresie profilaktyki HIV iAIDS. Działania kierowano do pedagogów ze szkół ponadgimnazjalnych, którzy są koordynatorami działań prozdrowotnych w swoich placówkach.
- 20 listopada Krajowe Centrum ds. AIDS rozpoczęło ogólnopolską kampanię edukacyjną pt. „Jeden test. Dwa życia. Zrób test na HIV. Dla siebie i swojego dziecka”.Przekaz kampanii społecznej kierowany jest do kobiet w wieku prokreacyjnym, które nie odnoszą ryzyka zakażenia HIV do siebie, a także do tych lekarzy ginekologów, którzy niechętnie kierują swoje pacjentki na badania w kierunku HIV. Kampania przypomina, że lekarz ma obowiązek zaproponować pacjentce będącej w ciąży badanie w kierunku HIV. Celem kampanii jest zmniejszenie liczby zakażeń HIV wśród nowo narodzonych dzieci oraz zwiększenie świadomości dotyczącej testowania w kierunku HIV wśród osób dorosłych. Informację o kampanii wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 14 placówek podstawowej opieki zdrowotnej i 9 gabinetów ginekologicznych.

4.2. Działania wojewódzkie

4.2.1. „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”

Celem programu było zwrócenie uwagi rodzicom i opiekunom dzieci oddziałów „0” , w jaki sposób powinni postępować aby umocnić zdrowie i zapobiec chorobom. Grupa

docelowo to dzieci 5 i 6 – letnie (oddziały „0”) – rozpoczynające naukę – zamieszkujące powiat wolsztyński oraz ich rodzice.

W roku szkolnym 2013/2014 programem objęto 29 placówek oświatowo – wychowawczych - 951 dzieci oraz 951 rodziców i opiekunów. Zasadnicze działania:

- Narady z dyrektorami szkół i przedszkoli, które posiadają oddziały „0” – łącznie 29 placówek. Narady miały miejsce od 3 października do 13 grudnia. Łącznie udział w naradach udział wzięły 42 osoby.
- Pogadanka, zajęcia warsztatowe – dnia 8 listopada 2013 roku w Przedszkolu w Nowej Wsi zorganizowano dla dzieci z oddziału „0” pogadankę na temat zdrowego stylu życia oraz zajęcia warsztatowe - tworzenie piramidy zdrowia. Udział w spotkaniu wzięło 18 dzieci. Uczestnikom spotkania przekazano upominki ufundowane przez Urząd Gminy Przemęt.
- Pogadanka i pokaz mycia zębów – dnia 21 lutego 2014 r. w Zespole Szkół Gimnazjum Szkoła Podstawowa i Przedszkole Samorządowe z Oddziałem Integracyjnym w Kaszczorze zorganizowano pogadankę na temat higieny jamy ustnej i pokaz mycia zębów. Działania kierowano do dzieci uczęszczających do oddziału „0” – 25 osób. Uczestnikom spotkania przekazano upominki ufundowane przez Urząd Gminy Przemęt.
- Podsumowanie realizacji programu - dnia 19 maja przedstawiciel PSSE w Wolsztynie wspólnie z kadrą pedagogiczną i dziećmi z oddziału „0” uczestniczył w podsumowaniu programu „Moje Dziecko Idzie Do Szkoły” realizowanego w placówce z ramienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Dla dzieci z oddziału „0” Zespołu Szkół Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Mochach przygotowano pogadankę tematyczną oraz zajęcia praktyczne podsumowujące całoroczne działania. Udział w przedsięwzięciu wzięło 11 dzieci, którym przekazano upominki ufundowane przez Urząd Gminy Przemęt.

4.2.2. Projekt „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”

Bezpośrednim celem Projektu „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy” jest zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę, otyłość i choroby dietozależne na terenie województwa wielkopolskiego. Celem ogólnym Projektu jest poprawa stanu zdrowia populacji dzieci i młodzieży w Polsce. Grupą docelową są uczniowie oddziałów

„0”, rodzice dzieci uczęszczających do oddziałów „0”, uczniowie gimnazjów oraz ich rodzice.

Działania przeprowadzone w 2014 r.:

- Szkolenie dla młodzieży gimnazjalnej na poziomie powiatowym - odbyło się dnia 25 listopada 2014 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie. Udział w spotkaniu wzięło 15 osób. Upominki dla uczestników szkolenia pozyskano z Urzędu Miejskiego w Wolsztynie.
- Festyn zdrowotny dla dzieci uczęszczających do Zespołu Szkół Gimnazjum Szkoła Podstawowa i Przedszkole Samorządowe z Oddziałem Integracyjnym w Kaszczorze – festyn zorganizowano dnia 11 czerwca. W przedsięwzięciu udział wzięło 66 dzieci, które uczestniczyły w zabawach przygotowanych przez szkolnego koordynatora programu w placówce. Wszyscy uczestnicy za udział w zabawach otrzymali gadżety ufundowane przez WSSE w Poznaniu.
- Festyn zdrowotny dla dzieci uczęszczających do Przedszkola w Jażyńcu - festyn zorganizowano dnia 13 czerwca 2014 r. W przedsięwzięciu udział wzięło 54 dzieci, które uczestniczyły w zabawach przygotowanych przez szkolnego koordynatora programu w placówce. Wszyscy uczestnicy za udział w zabawach otrzymali gadżety ufundowane przez WSSE w Poznaniu.
- Konkurs plastyczny pod hasłem „Bądźmy zdrowi” kierowany dla uczniów szkół gimnazjalnych z terenu powiatu wolsztyńskiego - informację o konkursie przesłano do 13 szkół gimnazjalnych (100% szkół gimnazjalnych realizujących projekt). Na etap powiatowy do PSSE w Wolsztynie wpłynęło 5 prac konkursowych, z których komisja konkursowa wyłoniła trzech laureatów. Praca zwycięzcy etapu powiatowego została przesłana do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki. Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez WSSE w Poznaniu.

4.3. Inne działania realizowane w 2014 roku.

„Światowy Dzień Zdrowia”

W związku z obchodami Światowego Dnia Zdrowia podejmowane były liczne działania. Grupą docelową byli mieszkańcy powiatu, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów szkół wszystkich typów, pacjentów przychodni lekarskich, czytelników prasy

lokalnej oraz internautów. Realizacja przebiegała dzięki wsparciu koordynatorów działań prozdrowotnych na terenie placówek oświatowych i ośrodków zdrowia oraz pielęgniarek do spraw higieny szkolnej. Tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia w 2014 roku były choroby przenoszone przez wektory.

Zorganizowano konkurs na ulotkę tematyczną pn. „UWAGA WEKTORY!”, dla uczniów szkół Ponadgimnazjalnych. Do PSSE w Wolsztynie wpłynęło 7 prac konkursowych. Środki finansowe na zakup nagród dla laureatów pozyskano ze Starostwa Powiatowego w Wolsztynie.

W dniu 7 kwietnia przedstawiciele PSSE w Wolsztynie wzięli udział w prelekcji zorganizowanej w Szkole Podstawowej nr 5 w Wolsztynie. Przedstawiciel OZiPZ omówił akcję po nazwę Światowy Dzień Zdrowia i przedstawił tegoroczne hasło, natomiast przedstawiciel Sekcji Epidemiologii omówił choroby przenoszone przez wektory. Udział w spotkaniu wzięło 65 dzieci.

Konkurs Rak piersi

W okresie od 1 października do 5 listopada 2014 roku ogłoszono konkurs fotograficzny pod hasłem „Dbam o swoje piersi”, którego celem było zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości kobiet na temat znaczenia samobadania piersi oraz wykonywania regularnych badań profilaktycznych, a także włączenie partnerów kobiet w działania na rzecz profilaktyki raka piersi. Organizatorem działań była Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu oraz Wielkopolskie Centrum Onkologii - Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi. Działania kierowano do osób pełnoletnich zamieszkałych na terenie województwa wielkopolskiego. Regulamin konkursu przesłano do następujących placówek: urzędy miast i gmin, starostwo powiatowe, Stowarzyszenie Amazonki, placówki oświatowo – wychowawcze, placówki służby zdrowia, redakcje gazet lokalnych. Regulamin konkursu zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Wolsztynie.

Szkoły Promujące Zdrowie

- Liczba szkół będących w sieci SzPZ: 1.
- Liczba szkół w okresie przygotowawczym: 1.
- Liczba wydanych certyfikatów: 0.
- Liczba wizytacji pod kątem SzPZ: 1.

4.4. Współpraca z innymi instytucjami

W 2014 roku w ramach oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia współpraca prowadzona była z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi instytucjami wspierającymi zadania z zakresu ochrony zdrowia. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie pozyskał środki finansowe oraz nakłady rzeczowe na działalność informacyjno – edukacyjną od następujących instytucji:

- Starostwo Powiatowe w Wolsztynie,
- Urząd Miejski w Wolsztynie,
- Urząd Gminy Przemęt,
- Urząd Gminy Siedlec.

Oprócz tego przedstawiciel PSSE w Wolsztynie współpracuje z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie, w zakresie realizacji i prowadzenia przedsięwzięć prozdrowotnych oraz Zarządem Rejonowym PCK w Wolsztynie, w zakresie konkursów i olimpiad promujących zdrowy styl życia. Darmowa jest także publikacja informacji w 4 redakcjach gazet lokalnych. Gminne Centrum Informacji w Wolsztynie bezpłatnie udostępnia salę na organizację szkoleń, porad, konferencji itp.

Podczas realizacji przedsięwzięcia: Międzypowiatowa Olimpiada Wiedzy „Czy wiesz wszystko o HIV i AIDS?” połączona z obchodami Światowego Dnia AIDS, współpracują ze sobą: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wolsztynie, Nowym Tomysłu oraz Grodzisku Wlkp.

5. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego polega głównie na sprawowaniu nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców powiatu, przy zajmowaniu stanowisk dotyczących projektów dokumentów, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sprawowaniu nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych nad warunkami higieny środowiska dla mieszkańców powiatu,

przy wydawaniu opinii w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, sprawowaniu nadzoru pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych, jakie powinny spełnić pomieszczenia, w których są udzielone świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane – przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji.

W 2014 roku wydano:

- postanowienia dot. uzgadniania o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w myśl art.77 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235) – **22**,
- opinie w drodze postanowienia dot. uzgodnienia dokumentacji projektowych – **44**,
- opinie w drodze postanowienia dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – **8**,
- opinie w drodze postanowienia dotyczących konieczności wykonania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu : ogółem **30** w tym: **1** o konieczności sporządzenia raportu,
- opinie sanitarnych dotyczących dopuszczenia obiektu budowlanego do użytkowania - **41**, w tym negatywnie: **0**,
- decyzje dotyczące spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (art. 100 - 102 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej Dz. U. z 2013 r., poz. 217) – **4**,
- decyzje dotyczących innych spraw -**106** / w tym decyzji płatniczych –**104**.

W 2014 roku przeprowadzono 62 kontrole i wizje lokalne.

6. Podsumowanie

W 2014 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie przeprowadził ogółem 1610 kontroli sanitarnych, na podstawie których wydał **766** decyzji administracyjnych, w tym:

- 296 decyzji merytorycznych,
- 470 decyzji płatniczych.

Wydano także **7** postanowień i **18** tytułów wykonawczych. Nałożono **65** mandatów karnych, na łączną kwotę **9 900,00 zł.** Spraw do sądów nie kierowano.

Opracowała:

KRYSTYNA WYRWA

Młodszy Asystent -

Stanowisko Pracy do Spraw Organizacji i Statystyki